

[Økonomiministeren.]

holde en omkostningsdæmpning over for de virkninger på omkostningsniveauet, som udløsningen af den anden dyrtidsportion i givet fald ville medføre.

I denne forbindelse er der dels spørgsmålet om selve den omkostningsstigning, som udløsningen af en dyrtidsportion betyder, og som jo er de af finansministeren nævnte 22 øre for en almindelig dyrtidsportion, og dernæst er der spørgsmålet om at forhindre den øgede forbrugsmulighed, som udbetalingen af portionen som indkomst medfører. Det har jo ikke at gøre med de 5 øre, som hr. Grünbaum drog frem, og som er den reale fordel, der bliver tilbage for lønmodtagerne, efter at priserne er steget som følge af udbetalingen af de 22 øre. Det er jo sådan, at det, som lønmodtagerne kan disponere over, kan give ud, er de 22 øre minus kilde-skatten, det vil sige 13-14 øre og for de højere lønmodtagere et større beløb. Det er klart, at det ville betyde et større forbrug, en større import og øget prisstigning, og det må være naturligt for regeringen at forsøge at dæmpe den udvikling; det er jo netop et udtryk for et forsøg på at supplere en traditionel finanspolitik med mindre traditionelle midler og at bruge finanspolitikken på en fleksibel måde tilpasset efter ændringer i forholdene.

Jeg havde indtryk af, at hr. Grünbaum var enig i, at der var noget galt med økonomien, og at der skal rettes på tingene på et eller andet tidspunkt. Jeg må konstatere, at dette tidspunkt altså i hvert tilfælde ikke er nu. Det har det ikke været i den tid, socialdemokratiet har været i opposition, og man kan efterhånden frygte for, at det ikke bliver det i den tid, socialdemokratiet fortsat vil være i opposition.

Grünbaum: For at begynde med det sidste må jeg sige, at jeg beklager, at økonomiministeren nu afviser, at han skulle have givet udtryk for, at den stramning, der allerede var gennemført, måtte være tilstrækkelig til, at man kunne klare det problem, man mente at skulle klare med stramningen — jeg tænker altså særlig på valutabalancen. Jeg har i hvert fald for nylig hørt økonomiministeren i en radioudsendelse, der hedder „Økonomien bag politikken“, sige — sådan har jeg opfattet det — at der ikke var brug

for nogen yderligere stramning. Han gik endda så vidt, at han sagde, at det var ikke engang det store valutaunderskud i april, der havde fået regeringen til at gå ind i spørgsmålet om indkrævning af dyrtidsportionerne. Han lagde megen vægt på at fremhæve, at det var ud fra et langtidspolitisk synspunkt, man nu tog det op, hvad jeg også har erklæret mig enig med økonomiministeren i under første behandling. Jeg deler fuldstændig den opfattelse, at der på hele det område er behov for langtidspolitik af forskellig art, som vi ikke skal diskutere nu. Det kan være både indkomstpøolitik og strukturpolitik, det kan være investeringspolitik, det kan være spørgsmål om opsparring og meget andet, hele kapitalmarkedets udvikling osv. Det skal vi vel ikke ind på i dag, men jeg er enig i, at der er behov for en langtidspolitik, for det er slet ikke problemer, vi kan klare alene med en finanspolitik. Det er nemlig også det, der er mit hovedsynspunkt. Jeg tror; det er en alt for ensidig og gammeldags indstilling, at er der noget i vejen med valutabalancen, så skal man bare stramme til med pengepolitik og finanspolitik.

Det er jo den diskussion, vi skal have, og som vi måske kan få senere, om det er rigtigt at blive ved med at fare frem med den skarpe finanspolitik. Den del af diskussionen vil jeg gerne tage her i dag, for den mener jeg nemlig er nødvendig. Det er jo ikke rigtigt at sige, at nu ser man, hvordan Grünbaum opgiver finanspolitikken og socialdemokratiet opgiver finanspolitikken. Herregud, det er jo den sædvanlige måde at diskutere på: når man ikke kan klare en diskussion, kan man altid påstå noget, der ikke er sagt. Det, jeg har sagt, er, at den stramning, man har gennemført, er for voldsom. Og min påstand i dag i forbindelse med momsen er, at man ikke får de resultater ud af forhøjelsen, som man vil have. Jeg har sagt det i udvalget — dér har vi jo haft hele denne diskussion også med økonomiministeren — og jeg vil godt gentage det her, det synspunkt, at en forhøjelse af momsen på nuværende tidspunkt, hvor skattniveauet er lagt deroppe, hvor det er, vel snarere vil føre til en nedgang i opsparringen end til den stramning, man gerne vil have forbruget. Jeg sagde det for resten også ved første behandling: at folk selv gennemfører de